

PRAWA PACJENTA

1. Pacjent ma prawo do ochrony zdrowia i życia oraz do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych w ramach ubezpieczenia zdrowotnego.
2. Pacjent ma prawo do świadczeń zdrowotnych odpowiadających wymaganiom aktualnej wiedzy medycznej.
3. Pacjent ma prawo do świadczeń zdrowotnych udzielanych z należytą starannością przez podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych w warunkach odpowiadających określonym w odrębnych przepisach wymaganiom fachowym i sanitarnym.
4. Pacjent ma prawo wyboru:
 - świadczeniodawcy, udzielającego świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, spośród świadczeniodawców, którzy zawarli umowy o udzielanie świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej; pacjent w ramach tego wyboru, wybiera lekarza POZ, pielęgniarkę POZ lub położną POZ
 - świadczeniodawcy udzielającego ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych spośród tych świadczeniodawców, którzy zawarli umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej
 - lekarza dentysty spośród lekarzy dentystów, którzy zawarli umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej
 - szpitala spośród szpitali, które zawarły umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.
5. Pacjent ma prawo do natychmiastowego udzielenia świadczeń zdrowotnych ze względu na zagrożenie zdrowia lub życia.
6. Pacjent ma prawo wyboru i zmiany lekarza, pielęgniarki i położnej ubezpieczenia zdrowotnego w ramach podstawowej opieki zdrowotnej. Zmiany może dokonać dwa razy w roku kalendarzowym. W przypadku, każdej kolejnej zmiany w danym roku, zobowiązany jest ponieść opłatę w wysokości 80zł - nie dotyczy to zmiany miejsca zamieszkania i sytuacji zaprzestania udzielania świadczeń opieki zdrowotnej przez wybranego lekarza, pielęgniarkę i położną podstawowej opieki zdrowotnej oraz innych przyczyn niezależnych od pacjenta
7. W ramach podstawowej opieki zdrowotnej, pacjent ma prawo do badania oraz porady lekarskiej bez skierowania, w tym do nocnej (od 18:00 do 8:00) oraz świątecznej opieki lekarskiej i pielęgniarskiej, udzielanej w formie ambulatoryjnej i wyjazdowej.
8. Na podstawie skierowania lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, pacjent ma prawo do bezpłatnych badań diagnostycznych, rehabilitacji leczniczej, leczenia szpitalnego, ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych oraz do bezpłatnego sprzętu rehabilitacyjno-ortopedycznego i środków higieniczno-pielęgnacyjnych.
9. Bez skierowania, pacjent ma prawo do ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych udzielanych przez: ginekologa i położnika, dentystę, wenerologa, onkologa oraz psychiatrę.
10. Prawo do ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych bez skierowania ma również pacjent: chory na gruźlicę, zakażony wirusem HIV, inwalida wojenny i wojskowy, kombatan, osoba represjonowana, cywilna niewidoma ofiara działań wojennych.
11. Pacjent, który jest weteranem poszkodowanym, ma prawo do leczenia urazów lub chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa bez skierowania.
12. Pacjent, który jest osobą uzależnioną od alkoholu, środków odurzających i substancji psychotropowych, ma prawo do leczenia odwykowego bez skierowania.

13. Pacjent ma prawo do informacji o leku zastępczym, który jest tańszym odpowiednikiem leku wypisanego na receptę oraz do informacji o sposobie jego stosowania, przechowywania oraz ewentualnych interakcjach z innymi lekami.
14. Pacjent ma prawo do bezpłatnego wystawienia orzeczeń i zaświadczeń lekarskich, jeżeli są one związane z dalszym leczeniem, rehabilitacją, niezdolnością do pracy, kontynuowaniem nauki, uczestnictwem w zajęciach sportowych i w zorganizowanym wypoczynku, a także jeżeli są wydawane dla celów pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, orzecznictwa o niepełnosprawności, uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego lub ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie.
15. Pacjent ma prawo do bezpłatnego wystawienia zaświadczeń lekarskich lub zaświadczeń wystawianych przez położną, jeżeli są one potrzebne do uzyskania dodatku z tytułu urodzenia dziecka lub jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

PRAWO PACJENTA DO INFORMACJI

1. Pacjent, w tym małoletni, który ukończył 16 lat, lub jego przedstawiciel ustawowy mają prawo do uzyskania od osoby wykonującej zawód medyczny przystępnej informacji o swoim stanie zdrowia, rozpoznaniu, proponowanych oraz możliwych metodach diagnostycznych i leczniczych, dających się przewidzieć następstwach ich zastosowania albo zaniechania, wynikach leczenia oraz rokowaniu, w zakresie udzielanych przez tę osobę świadczeń zdrowotnych oraz zgodnie z posiadanymi przez nią uprawnieniami.
2. Pacjent lub jego ustawowy przedstawiciel mają prawo do wyrażenia zgody na udzielenie informacji wymienionych powyżej innym.
3. Pacjent ma prawo żądać, aby osoba wykonująca zawód medyczny nie udzielała mu informacji, o której mowa powyżej.
4. Pacjent ma prawo do informacji o prawach pacjenta.
5. Pacjent ma prawo do informacji o rodzaju i zakresie świadczeń zdrowotnych udzielanych przez podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych, w tym o profilaktycznych programach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, realizowanych przez ten podmiot.

PRAWO DO ZGŁASZANIA DZIAŁAŃ NIEPOŻĄDANYCH PRODUKTÓW LECZNICZYCH

Pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy, lub opiekun faktyczny ma prawo zgłaszania osobom wykonującym zawód medyczny, Prezesowi Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych lub podmiotowi odpowiedzialnemu za wprowadzenie produktu leczniczego do obrotu działania niepożądanego produktu leczniczego zgodnie z ustawą Prawo farmaceutyczne.

PRAWO PACJENTA DO TAJEMNICY INFORMACJI Z NIM ZWIĄZANYCH

1. Pacjent ma prawo do zachowania w tajemnicy przez osoby wykonujące zawód medyczny, w tym udzielające mu świadczeń zdrowotnych, informacji z nim związanych, a uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu medycznego, a w szczególności ze stanem zdrowia pacjenta.
2. Powyższego prawa nie stosuje się w przypadku gdy:
 - zachowanie tajemnicy może stanowić niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia pacjenta lub innych osób,
 - pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy wyraża zgodę na ujawnienie tajemnic,

- zachodzi potrzeba przekazania niezbędnych informacji o pacjencie związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych innym osobom wykonującym zawód medyczny, uczestniczącym w udzielaniu tych świadczeń,
 - w odniesieniu do postępowania przed wojewódzką komisją do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych.
3. W sytuacjach, o których mowa powyżej ujawnienie tajemnicy może nastąpić wyłącznie w niezbędnym zakresie.
 4. Osoby wykonujące zawód medyczny, z wyjątkiem przypadków, o których mowa powyżej są związane tajemnicą również po śmierci pacjenta, chyba że zgodę na ujawnienie tajemnicy wyrazi osoba bliska.

PRAWO PACJENTA DO WYRAŻENIA ZGODY NA UDZIELENIE ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH

1. Pacjent, w tym małoletni, który ukończył 16 lat ma prawo do wyrażenia zgody na udzielenie określonych świadczeń zdrowotnych lub odmowy takiej zgody, po uzyskaniu odpowiedniej informacji.
2. Przedstawiciel ustawowy pacjenta małoletniego, całkowicie ubezwłasnowolnionego lub niezdolnego do świadomego wyrażenia zgody, ma prawo do wyrażenia zgody, o której mowa powyżej. W przypadku braku przedstawiciela ustawowego prawo to, w odniesieniu do badania, może wykonać opiekun faktyczny.
3. Pacjent małoletni, który ukończył 16 lat, osoba ubezwłasnowolniona albo pacjent chory psychicznie lub upośledzony umysłowo, lecz dysponujący dostatecznym rozeznanie, ma prawo do wyrażenia sprzeciwu co do udzielenia świadczenia zdrowotnego, pomimo zgody przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego. W takim przypadku wymagane jest zezwolenie sądu opiekuńczego.
4. Badanie lub udzielenie pacjentowi innego świadczenia zdrowotnego bez jego zgody jest dopuszczalne, jeżeli wymaga on niezwłocznej pomocy lekarskiej, a ze względu na stan zdrowia lub wiek nie może wyrazić zgody i nie ma możliwości porozumienia się z jego przedstawicielem ustawowym lub opiekunem faktycznym.
5. Pacjent ma prawo do wyrażenia sprzeciwu na pobranie po śmierci komórek, tkanek lub narządów oraz cofnięcia tego sprzeciwu w każdym czasie.

PRAWO DO POSZANOWANIA INTYMNOŚCI I GODNOŚCI PACJENTA

1. Pacjent ma prawo do poszanowania intymności i godności, w szczególności w czasie udzielania mu świadczeń zdrowotnych. Prawo do poszanowania godności obejmuje także prawo do umierania w spokoju i godności.
2. Uczestnictwo, a także obecność innych osób w czasie udzielania świadczeń zdrowotnych wymaga zgody pacjenta, a w przypadku pacjenta małoletniego, całkowicie ubezwłasnowolnionego lub niezdolnego do świadomego wyrażenia zgody, jego przedstawiciela ustawowego. W przypadku braku przedstawiciela ustawowego prawo to, w odniesieniu do badania, może wykonać opiekun faktyczny.
3. Na życzenie pacjenta przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych może być obecna osoba bliska.
4. Pacjent ma prawo do leczenia bólu. Podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych jest obowiązany podejmować działania polegające na określeniu stopnia natężenia bólu, leczeniu bólu oraz monitorowaniu skuteczności tego leczenia.

PRAWO PACJENTA DO DOKUMENTACJI MEDYCZNEJ

1. Pacjent ma prawo do dostępu do dokumentacji medycznej dotyczącej jego stanu zdrowia oraz udzielonych mu świadczeń zdrowotnych.
2. Dane zawarte w dokumentacji medycznej podlegają ochronie określonej w niniejszej ustawie oraz w przepisach odrębnych.

PRAWO PACJENTA DO ZGŁOSZENIA SPRZECIWU WOBEC OPINII ALBO ORZECZENIA LEKARZA

Pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy ma prawo wnieść sprzeciw wobec opinii albo orzeczenia lekarskiego do Komisji Lekarskiej działającej przy Rzeczniku Praw Pacjenta, jeżeli opinia albo orzeczenie ma wpływ na prawa lub obowiązki pacjenta wynikające z przepisów prawa.

PRAWO PACJENTA DO ZŁOŻENIA SKARGI

1. Pacjent ma prawo do złożenia skargi na lekarza do rzecznika odpowiedzialności zawodowej przy właściwej izbie lekarskiej w przypadku podejrzenia postępowania sprzecznego z zasadami etyki i deontologii zawodowej oraz za naruszenie przepisów o wykonywaniu zawodu lekarza.
2. Pacjent ma prawo do złożenia skargi na pielęgniarkę i położną do rzecznika odpowiedzialności zawodowej przy właściwej izbie pielęgniarek i położnych w przypadku podejrzenia postępowania sprzecznego z zasadami etyki zawodowej oraz za zawinione naruszenie przepisów dotyczących wykonywania zawodu pielęgniarki i położnej.
3. Pacjent ma prawo do złożenia skargi w związku z naruszeniem praw pacjenta do Rzecznika Praw Pacjenta.

Biuro Rzecznika Praw Pacjenta

ul. Młynarska 46, 01-171 Warszawa

www.bpp.gov.pl

Infolinia 800 190 590

Prawa pacjenta oraz zasady funkcjonowania Rzecznika Praw Pacjenta

wynikają z ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta
Dz.U.2020.0.849 t.j.